

ความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทยต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

Satisfaction of Thai Visitors in Sufficiency Economy Learning Center
at Paklok Sub-district, Talang District, Phuket Province.

สุทธิณี พรพันธุ์ไพบูลย์¹ กนกวรรณ แก้วอุไทย¹ อรัญญา สรายุทธ¹ ศศิโณม ปลอดภัย¹

¹สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล ความพึงพอใจ และเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทยตามลักษณะส่วนบุคคล ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่า ผู้มาเยือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ และส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเพื่อศึกษาวิธีการทำการเกษตรแบบใหม่ โดยผู้มาเยือนมีความพึงพอใจในภาพรวมต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอกอยู่ในระดับมาก พบว่าพึงพอใจมากที่สุดด้านการนำเสนอหรือคำบรรยาย คุณภาพการจัดกิจกรรม และกิจกรรม ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผู้มาเยือนชาวไทย พบว่า ผู้มาเยือนชาวไทยที่มีช่วงอายุ อาชีพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 4.208$; $Sig = 0.001$, $F = 6.496$; $Sig = 0.000$, $F = 12.281$; $Sig = 0.000$ ตามลำดับ)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง, ผู้มาเยือน

Abstract

The objectives of this research were to study the individual data and satisfaction of Thai visitors to the Sufficiency Economy Learning Center at Paklok Sub-district, Talang District, Phuket Province and to compare the differences of the satisfaction between Thai visitors. A questionnaire was used to collect data from 400 visitors. The results showed that the most visitors were male, aged 41-50 years old. The highest level of education was high school level or equivalent. They were government or state enterprise employees, who would like to know more about the new agricultural methods. The visitors' satisfaction was at high. The visitors were most satisfied with the presentations or descriptions, the quality of the activities and the activities respectively. For the differences comparison of the satisfaction between Thai visitors, the results showed that the visitors of ages, occupations and education had different satisfaction response to the Sufficiency Economy Learning Center at a significance ($F = 4.208$; $Sig = 0.001$, $F = 6.496$; $Sig = 0.000$, $F = 12.281$; $Sig = 0.000$ respectively.)

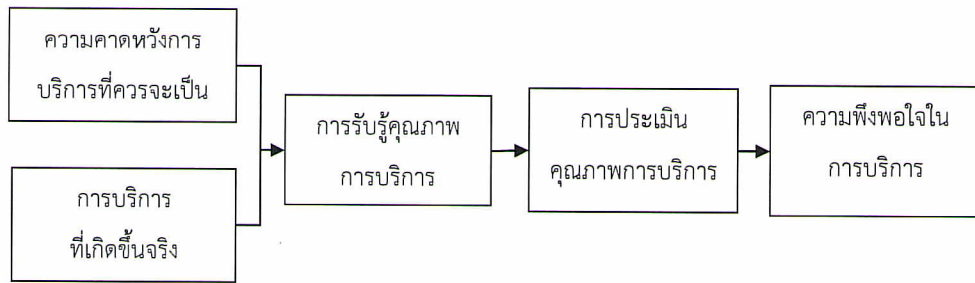
Keyword: Satisfaction, Sufficiency Economy Learning Center, Visitors

1. บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม มีประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดในประเทศ โดยคิดเป็นร้อยละ 33.48 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) และในปี 2560 มีอัตราการขยายตัวของสินค้าภาคการเกษตรถึงร้อยละ 13.78 (กระทรวงพาณิชย์, 2560) ทำให้ภาคการเกษตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามเกษตรกรในประเทศไทยมักประสบปัญหาต่างๆ มากมายทั้งจากการผันผวนของราคาผลผลิต ความเสียหายของพืชผลทางการเกษตรจากสภาพดินฟ้าอากาศ ทำให้ภาครัฐให้ความสำคัญกับภาคการเกษตรมากขึ้น โดยมีนโยบายหลายด้านที่ส่งเสริมและสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการสนับสนุนให้เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) มาใช้ในการประกอบอาชีพ และในชีวิตประจำวัน โดยเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนการใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ (สำนักงาน ก.พ., 2559) ทำให้เกษตรกร สามารถพึ่งตนเองได้ และไม่เพียงเกษตรกรเท่านั้น ประชาชนทั่วไปทุกสาขาอาชีพสามารถดำเนินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ จึงเกิดศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงขึ้นในประเทศ เพื่อน้อมนำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ 9 ให้กับบุคคลทั่วไปเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

จังหวัดภูเก็ต มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงทั้งหมด 17 แห่ง กระจายอยู่บริเวณต่าง ๆ หนึ่งในนั้นที่เป็นที่รู้จักได้แก่ คือ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากกรมพัฒนาที่ดินให้เป็นจุดเรียนรู้ประจำหมู่บ้านป่าคลอก เมื่อ พ.ศ. 2545 มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 3 ไร่ โดยศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอกได้จัดให้มีบริการฐานเรียนรู้สำหรับผู้มาเยือน ได้แก่ ฐานเรียนรู้การเพาะเห็ด ฐานเรียนรู้ปลูกผักในล้อยาง ฐานเรียนรู้การเลี้ยงหมูหลุม ฐานการเรียนรู้น้ำจากต้นไม้ไผ่ ฐานการเรียนรู้ข้าวอกนา ฐานการเรียนรู้ถั่วพวยสร้าง ฐานเรียนรู้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ และฐานเรียนรู้การปลูกผัก ทำให้ต้องมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้มาเยือน เช่น การบริการอาหาร การบรรยายให้ความรู้ เป็นต้น ซึ่งความพึงพอใจถือว่าเป็นเป้าหมายสูงสุดในการให้บริการ การสร้างความพึงพอใจจะทำให้ผู้รับบริการรู้สึกประทับใจ และกลับมาใช้บริการซ้ำ (จิตตินันท์ เตชะคุปต์, 2551) โดยความพึงพอใจเป็นกระบวนการที่เกิดจากการรับรู้ การประเมินคุณภาพการบริการอันเป็นสิ่งที่ผู้รับบริการคาดหวังที่จะได้รับการบริการ (อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อดุลพัฒนกิจ, 2550) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กระบวนการเกิดความพึงพอใจ

ที่มา: ดัดแปลงจาก จิตตินันท์ เตชะคุปต์ (2551)

การศึกษาความพึงพอใจของผู้มาเยือนต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก จะช่วยให้ผู้รับผิดชอบทราบการรับรู้คุณภาพการบริการ อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการในศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอกให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มาเยือน ซึ่งจะสนับสนุนให้การดำเนินศูนย์เรียนรู้ประสบผลสำเร็จ สามารถเผยแพร่ ความรู้ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้กว้างขวางมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา เรื่องความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทยต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มาเยือนชาวไทย ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทยต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทย ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทย ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีประชากรในการศึกษา คือ ผู้มาเยือนชาวไทย ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต กำหนดหน่วยประชากรเป็นบุคคล ทำการกำหนดขนาดตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากร (Cochran, 1977) ได้เท่ากับ 384.16 โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง ด้วยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มาเยือนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา กลุ่มเดินทาง เป็นต้น ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก ได้แก่ การเข้าถึง

ปริมาณสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาด การให้บริการความรู้ การดำเนินการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และจุดเด่น เป็นต้น และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และทดสอบความน่าเชื่อถือโดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มทดสอบ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด หาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - Coefficient) ในส่วนข้อคำถาม ความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคอก อำเภอกลาง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาเท่ากับ 0.880

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นและปรับปรุงแก้ไขแล้วจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ในการเปรียบเทียบความแตกต่างความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทย ได้แก่ One-Way ANOVA: F-test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ กรณีพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยวิธี LSD

4. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้มาเยือนชาวไทยต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลป่าคอก อำเภอกลาง จังหวัดบุรีรัมย์จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.00 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 48.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงวัยทำงานจนถึงวัยเกษียณ โดยมีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.20 รองลงมา 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.80 และ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.50 ตามลำดับ ประกอบอาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 28.90 รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 21.90 และเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 17.30 ตามลำดับ มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.80 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 32.00 และ ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 27.20 โดยผู้มาเยือนมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวិธีการทำการเกษตรใหม่ๆ คิดเป็นร้อยละ 51.20 รองลงมา คือเพื่อดูงาน/ทัศนศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40.40 และเพื่อสร้างเครือข่ายในการทำธุรกิจ/เกษตร คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคอก

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทยที่มีต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคอก พบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจรวมเท่ากับ 4.13 (S.D. = 0.521) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีรายละเอียดดังนี้

ความพึงพอใจด้านกิจกรรม พบว่า มีค่าความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 (S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดเรื่องรูปแบบกิจกรรมการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 (S.D. = 0.633) รองลงมา คือความเหมาะสมของกิจกรรมการจัดกิจกรรม และลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 (S.D. = 0.761) และ 4.11 (S.D. = 0.661) ตามลำดับ

ความพึงพอใจด้านการนำเสนอหรือคำบรรยาย พบว่า มีค่าความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 (S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดเรื่อง การบรรยายมีความเหมาะสมและสุภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 (S.D. = 0.692) รองลงมาคือ การมีวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ และวิทยากรสามารถใช้สื่ออุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมเพียงใด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 (S.D. = 0.699) และ 4.29 (S.D. = 0.724) ตามลำดับ

ความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า มีค่าความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 (S.D. = 0.822) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดเรื่อง สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 (S.D. = 0.688) รองลงมาคือ การมีสถานที่จอดรถที่เพียงพอ และด้านอาหารมีการจัดสรรอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 (S.D. = 0.764) และ 3.99 (S.D. = 0.834) ตามลำดับ

ความพึงพอใจด้านการจัดการ พบว่า มีค่าความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 (S.D. = 0.851) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดเรื่อง กฎระเบียบ กติกา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 (S.D. = 0.879) และระบบการรักษาและความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 (S.D. = 0.823) ตามลำดับ

ความพึงพอใจด้านคุณภาพการจัดกิจกรรม พบว่า มีค่าความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 (S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดเรื่อง การนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 (S.D. = 0.668) และการเข้าร่วมกิจกรรมก่อให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 (S.D. = 0.739) ตามลำดับ

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าผู้มาเยือนมีความพึงพอใจในเรื่องการนำเสนอและการบรรยายมากที่สุด รองลงมาคือคุณภาพการจัดกิจกรรม และกิจกรรม ตามลำดับ ซึ่งกล่าวถึง รูปแบบ ความเหมาะสมของกิจกรรม และการได้รับความรู้ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การดำเนินการของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคอกสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมายังศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคอกของผู้มาเยือนที่เดินทางมาเพื่อเรียนรู้และศึกษาวิธีการทำการเกษตรแบบใหม่ๆ

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทย

จากการศึกษาพบว่า ผู้มาเยือนชาวไทยที่มีอายุ อาชีพ และการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคอกแตกต่างกัน โดยพบว่า

ผู้มาเยือนอายุมากกว่า 60 ปี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคอกมากที่สุด เท่ากับ 4.30 (S.D. = 0.438) รองลงมาคือ อายุต่ำกว่า 21 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 (S.D. = 0.435) และอายุ 21-30 ปี มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.24 (S.D. = 0.448) ตามลำดับ

ผู้มาเยือนที่มีเป็นนักเรียน นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคอกมากที่สุด เท่ากับ 4.38 (S.D. = 0.422) รองลงมาคือ พนักงาน ลูกจ้างเอกชน และประกอบธุรกิจส่วนตัว เท่ากับ 4.29 (S.D. = 0.350) และ 4.18 (S.D. = 0.501) ตามลำดับ

ผู้มาเยือนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคอกมากที่สุด เท่ากับ 4.33 (S.D. = 0.450) รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี และต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย เท่ากับ 4.24 (S.D. = 0.353) และ 4.02 (S.D. = 0.612)

เมื่อทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ผู้มาเยือนที่มีอายุ อาชีพ และการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มาเยือนชาวไทยต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอกที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ปัจจัยส่วนบุคคล	N	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig
อายุ				4.208	.001
อายุต่ำกว่า 21 ปี	47	4.29	0.435		
21-30 ปี	48	4.24	0.448		
31-40 ปี	62	4.03	0.496		
41-50 ปี	109	4.12	0.540		
51-60 ปี	91	3.99	0.579		
อายุมากกว่า 60 ปี	43	4.30	0.438		
อาชีพ				6.496	.000
นักเรียน/นักศึกษา	64	4.38	0.422		
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน	21	4.29	0.350		
พ่อค้า/นักธุรกิจ/ประกอบกิจการส่วนตัว	87	4.18	0.501		
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	115	4.07	0.506		
ไม่ได้ทำงาน/กำลังว่างงาน	30	4.16	0.440		
เกษตรกร	69	3.88	0.623		
รับจ้างทั่วไป	12	4.06	0.29		
ระดับการศึกษา				12.281	.000
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	109	4.02	0.612		
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	139	4.01	0.566		
ปริญญาตรี	130	4.33	0.450		
สูงกว่าปริญญาตรี	21	4.24	0.353		

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทยต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก ที่มีอายุ อาชีพ และการศึกษาแตกต่างกันด้วยสถิติ F-test ที่ระดับทางนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ผู้มาเยือนที่มีอายุ อาชีพ และการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน จึงทำการวิเคราะห์ รายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า

ผู้มาเยือนที่มีอายุน้อยต่ำกว่า 21 ปี มีความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอกแตกต่างจากผู้มาเยือนที่มีอายุ 31-40 ปี และ 51-60 ปี (sig = 0.008 และ 0.001 ตามลำดับ) ผู้มาเยือนที่มีอายุ 21-30 ปี มีความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก แตกต่างจากผู้มาเยือนที่มีอายุ 31-40 ปี และ 51-60 ปี (sig = 0.029 และ 0.006 ตามลำดับ) ผู้มาเยือนที่มีอายุ 31-40 ปี 41-50 ปี และ 51-60 ปี มีความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก แตกต่างจากผู้มาเยือนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี (sig = 0.007 0.048 และ 0.001 ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การทดสอบความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทยที่มีต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลปากคลองที่มีช่วงอายุต่างกันรายคู่ด้วยวิธี LSD

อายุ	1	2	3	4	5	6
1.อายุต่ำกว่า 21 ปี		.658	.008**	.061	.001**	.890
2.21-30 ปี			.029*	.171	.006**	.567
3.31-40 ปี				.247	.679	.007**
4.41-50 ปี					.076	.048*
5.51-60 ปี						.001**
6.อายุมากกว่า 60 ปี						

หมายเหตุ : * หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

** หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ผู้มาเยือนที่เป็นนักเรียน นักศึกษา มีความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลปากคลองแตกต่างจากผู้มาเยือนที่มีอาชีพพ่อค้า/นักธุรกิจ ข้าราชการพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ว่างงาน เกษตรกร และรับจ้างทั่วไป (sig = 0.012, 0.000, 0.044, 0.000 และ 0.043 ตามลำดับ) ผู้มาเยือนที่มีอาชีพพนักงานลูกจ้างบริษัทเอกชน พ่อค้า/นักธุรกิจ ข้าราชการพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ว่างงาน มีความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลปากคลองแตกต่างจากผู้มาเยือนที่มีอาชีพเกษตรกร (sig = 0.001, 0.000, 0.012 และ 0.010 ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การทดสอบความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทยที่มีต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลปากคลองที่มีอาชีพ ต่างกันรายคู่ด้วยวิธี LSD

อาชีพ	1	2	3	4	5	6	7
1. นักเรียน/นักศึกษา		.447	.012*	.000**	.044*	.000**	.043*
2. พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน			.356	.065	.368	.001**	.216
3. พ่อค้า/นักธุรกิจ/ประกอบกิจการส่วนตัว				.133	.880	.000**	.468
4. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ					.375	.012*	.975
5. ไม่ได้ทำงาน/กำลังว่างงาน						.010*	.575
6. เกษตรกร							.233
7. รับจ้างทั่วไป							

หมายเหตุ : * หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

** หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ผู้มาเยือนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มีความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอกแตกต่างจากผู้มาเยือนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ($sig = 0.000$) และผู้มาเยือนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอกแตกต่างจากผู้มาเยือนที่มีการศึกษาในระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ($sig = 0.000$, $sig = 0.048$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การทดสอบความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทยที่มีต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอกที่มีระดับการศึกษาต่างกันรายคู่ด้วยวิธี LSD

ระดับการศึกษา	1	2	3	4
1.ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย		.788	.000**	.071
2.มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า			.000**	.048*
3.ปริญญาตรี				.402
4.สูงกว่าปริญญาตรี				

หมายเหตุ : * หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

** หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่าผู้มาเยือนชาวไทยมีความพึงพอใจต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากในทุกด้าน และผู้มาเยือนส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อเรียนรู้วิธีการทำการเกษตร และศึกษาดูงาน โดยจากงานวิจัยของ ธนภณ นิธิเชาวกุล และกวีตกร พุฒิวิญญู (2558) เรื่องความพึงพอใจและความสัมพันธ์ของการจัดการศึกษาดูงานเพื่อการพัฒนาชีวิต พบว่า ความพึงพอใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกระบวนการศึกษาดูงาน นอกจากนี้ระดับความพึงพอใจยังส่งผลต่อการกลับมาเยือนซ้ำ โดยจากการวิจัยของ Kozak, M. (2001) และ Rittichainuwat, B.N., Qu, H. and Mongkonvanit, C. (2008) เกี่ยวกับพฤติกรรมการกลับมาเยือนซ้ำ พบว่า ระดับความพึงพอใจมีอิทธิพลต่อการกลับมาเยือนซ้ำ และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่ต่างกันของผู้มาเยือนชาวไทย พบว่า ผู้มาเยือนชาวไทยที่มีช่วงอายุ อาชีพ และระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาสินี วิทยาภรณ์ และคณะ (2561) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่บ้านคีรีวง อำเภอลานสาก จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีอายุ อาชีพ และการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลให้ความพึงพอใจในการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่บ้านคีรีวงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้มาเยือนชาวไทยต่อศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอกสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยให้เป็นข้อมูลในการพิจารณาให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ด้านกิจกรรม พบว่า ผู้มาเยือนพึงพอใจน้อยที่สุดเรื่องเอกสารและสื่อประกอบการจัดกิจกรรม ดังนั้น อาจมีการปรับปรุง หรือพัฒนาเอกสารสำหรับผู้มาเยือน รวมถึงสื่อเพื่อให้ข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้ผู้มาเยือนสามารถศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ด้วยตัวเอง เช่น การจัดทำแผ่นพับ หรือสื่อออนไลน์ผ่านการสแกนคิวอาร์โค้ด เป็นต้น

2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ผู้มาเยือนมีความพึงพอใจน้อยที่สุดเกี่ยวกับปริมาณห้องน้ำ เนื่องจากมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรพิจารณาดำเนินการจัดการ อาทิ การเพิ่มปริมาณห้องน้ำโดยก่อสร้างเพิ่ม หรือให้บริการรถสุขาเมื่อมีผู้มาเยือน หรือการรับผู้มาเยือนในแต่ละรอบให้เหมาะสมกับปริมาณสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในพื้นที่ เป็นต้น

3. ด้านการจัดการ พบว่า เป็นด้านที่ผู้มาเยือนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ดังนั้นจึงควรมีการกำหนดกฎ กติกา รวมถึงการดูแลรักษาความปลอดภัยที่มีความชัดเจนเพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดทำป้ายสัญลักษณ์ หรือกฎ กติกาต่างๆ รวมถึงการชี้แจงก่อนการเยี่ยมชม เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. เพิ่มเติมประเด็นการศึกษา เช่น ความรู้ความเข้าใจ ความคาดหวัง ทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับจากการมาเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก เพื่อให้ทราบข้อมูลที่ครอบคลุมต่อการบริการจัดการของผู้เกี่ยวข้องต่อไป

2. เพิ่มเติมขอบเขตในการศึกษา เช่น กลุ่มสมาชิกของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก เนื่องจากศูนย์เรียนรู้แห่งนี้มีผู้ใช้บริการที่หลากหลาย ไม่เฉพาะนักท่องเที่ยวหรือกลุ่มศึกษาดูงาน รวมถึงกลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิกด้วย

3. เพิ่มเติมวิธีการเก็บข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน และสามารถเพิ่มเติมผลการศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาต่อไปได้

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากหลายๆฝ่าย โดยเฉพาะคุณชลด การะเกด ประธานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าคลอก คุณชฎาพร การะเกด และนาง อรวรรณ สรายุทธ ที่เอื้อเฟื้อสถานที่ในการเก็บแบบสอบถาม อีกทั้งยังให้คำแนะนำในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอขอบพระคุณไว้เนื่องในโอกาสนี้

7. บรรณานุกรม

กระทรวงพาณิชย์. 2560. สินค้าส่งออกของไทย. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา

<http://www2.ops3.moc.go.th/> (11 กรกฎาคม 2561).

จิตตินันท์ เตชะคุปต์. (2550). เจตคติและความพึงพอใจในการบริการ. เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาการบริการ หน่วยที่ 8-15. (พิมพ์ครั้งที่ 12). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชนภณ นิธิขาวกุล และกীরติกร พุฒิวิญญู. (2558) ความพึงพอใจและความสัมพันธ์ของการจัดการศึกษาดูงานเพื่อ การพัฒนานิสิต. วารสารการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา 4(2): 34-49

- สำนักงาน ก.พ. (2559). หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/document/ocsc-2017-eb15.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2561. ระบบฐานข้อมูลด้านสังคมและคุณภาพชีวิต. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://social.nesdb.go.th/SocialStat/StatReport_Final.aspx?reportid=3464&template=2R1C&yeartype=M&subcatid=8 (11 กรกฎาคม 2561).
- สุชาสินี วิทยาภรณ์ ชื่นจิตต์ วงษ์พนัส รุ่งฤดี รัตนชัยศิลป์ และพันธ์ศักดิ์ จันทร์ปัญญา. (2561). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวพื้นที่หมู่บ้านคีรีวง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก 4(1): 83-91
- อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ. (2550). จิตวิทยาบริการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อุดลพัฒน์กิจ.
- Cochran, W. 1977. *Sampling Techniques*. 3rd ed. The United States of America: John Wiley & Sons.
- Kozak, M. (2001). Repeaters' behavior at two distinct destination. *Annals of tourism research*, 28(3): 784-807.
- Rittichainuwat, B.N., Qu, H. and Mongkonvanit, C. (2002). A study of the impact of travel satisfaction on the likelihood of travelers to revisit Thailand. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 12(2): 19-44.